

перспективних ринкових сфер і концентрації засобів для їх прискореного освоєння, а також у державній підтримці інвестиційного бізнесу. Так важливим завданням для підприємства можна визначити розробку та своєчасну зміну типу інвестиційної стратегії, послідовна її реалізація.

Під інвестиційною стратегією розуміють формування системи довгострокових цілей інвестиційної діяльності і вибір найефективніших шляхів їх досягнення.

Підставою розробки та втілення інвестиційної стратегії підприємства є вкладання інвестицій. Відповідно до Закону України «Про інвестиційну діяльність» інвестиціями є усі види майнових та інтелектуальних цінностей, що вкладаються в об'єкти підприємницької та інших видів діяльності, у результаті якої створюється прибуток або досягається соціальний ефект. [1]

Актуальність розробки інвестиційної стратегії організації визначається сукупністю умов. Зокрема, висока динаміка основних макроекономічних показників, пов'язана з інвестиційною активністю організацій, темпами науково-технологічного прогресу, частими коливаннями кон'юнктури інвестиційного ринку, мінливістю державної інвестиційної політики і форм регулювання інвестиційної діяльності може ефективно управляти інвестиціями підприємства з урахуванням лише раніше накопиченого досвіду і традиційних методів фінансового менеджменту. [2]

Розробка інвестиційної стратегії підприємства знаходить свою подальшу конкретизацію в процесі розробки тактики управління шляхом формування інвестиційного портфеля фірми. На відміну від інвестиційної стратегії формування інвестиційного портфеля є середньостроковим управлінським процесом, здійснюваним у межах стратегічних рішень і поточних фінансових можливостей підприємства. У свою чергу, процес тактичного управління інвестиційної діяльності знаходить своє найбільш детальне завершення в оперативному управлінні реалізацією окремих інвестиційних програм і проєктів. Розробка інвестиційної стратегії підприємства, хоча в основному і орієнтована на довгострокову мету (на перспективу 3-5 років), містить також окремі середньострокові (1-2 роки) і короткострокові (до 1 року) елементи, які врешті-решт ведуть до виготовлення конкретних управлінських рішень при формуванні інвестиційного портфеля і реалізації інвестиційних програм і проєктів. [3]

Нормативно-правовий аспект інвестиційної стратегії складається з таких основних частин як: по-перше, законодавчі й інші нормативні правові акти держави, що утворюють юридичну основу, формують фінансову середу, у межах яких корпорація формує інвестиційну стратегію та здійснює інвестиційний процес; по-друге, облікова політика корпорації, внутрішні регулюючі документи, що дозволяють забезпечувати єдиний інвестиційний процес у рамках підрозділів корпорації. [4]

Тому, при розробці стратегії інвестиційної підприємства та її адаптації в сучасному інвестиційному середовищі, повинна бути забезпечена належна правова регламентація всіх етапів такої стратегії з метою створення умов для її ефективного втілення.

Список використаних джерел:

1. Закон України «Про інвестиційну діяльність» // Відомості Верховної Ради України.- 1991.-№ 47.- с. 1351 - 1359. [1, ст.1]
2. Селівєрстова Л.С. Шляхи формування ефективної стратегії підприємства//Актуальні проблеми економіки. - 2008. [4, №7]
3. Гребінець К. М. Організація і планування на підприємстві: Навч. посібник. - К.: Центр навчальної літератури, 2006. [2, с.528]
4. Пономаренко В. С. Стратегічне управління підприємством. - Х.: Основа, 1999. – [3, с.620]

ЗАСТАВА КОРПОРАТИВНИХ ПРАВ ЯК ЗАСІБ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВИКОНАННЯ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ

Тодосієнко Вікторія Валеріївна, студент навчально-наукового інституту права та психології Національної академії внутрішніх справ

Науковий керівник: кандидат юридичних наук, доцент кафедри господарського права і процесу навчально-наукового інституту права та психології Національної академії внутрішніх справ *Геліч Ю.О.*

На сьогоднішній день застава являється одним із найпоширеніших засобів забезпечення виконання зобов'язання, її суть полягає передусім в тому, що вона здатна стати ефективним способом захисту прав суб'єктів господарського

права. Це обумовлено тим, що такий вид захисту, як судовий, є більш складним і не завжди досягає своєї мети через проблеми виконання судового рішення.

У зв'язку з цим, останнім часом спостерігаються тенденції щодо розширення кола об'єктів, які можуть бути предметом застави, зокрема, поруч із традиційними об'єктами – нерухомість, інше майно набуває популярності передача в заставу корпоративних прав. Разом з тим незважаючи на зростання кількості договорів застави корпоративних прав, виникають певні труднощі в реалізації прав кредитора при зверненні стягнення на такий предмет застави у разі невиконання боржником своїх зобов'язань за кредитним договором. Ці труднощі пов'язані з численними проблемами на рівні правозастосування, оскільки у спеціальному законодавстві щодо застави саме корпоративних прав (частки) існує прогалина. Так як застава прав, включаючи корпоративні, не може відбуватися як застава речей – цінних паперів (акцій). З іншого боку – існують законодавчі положення про заставу майнових прав, однак корпоративні права за змістом не можуть бути зведені лише до майнових вимог, адже вони являють собою сукупність майнових, організаційних, управлінських та інших прав.

Аналіз законодавства, передусім Цивільного кодексу України, Господарського кодексу України, Законів України «Про заставу», «Про господарські товариства», «Про акціонерні товариства», судової практики свідчить про відсутність єдиного підходу до вирішення питання, чи можуть корпоративні права бути предметом застави.

Так, відповідно до ч. 1 ст. 576 ЦК України предметом застави може бути будь-яке майно (зокрема річ, цінні папери, майнові права), що може бути відчужене заставодавцем і на яке може бути звернене стягнення. Згідно ст. 4 Закону України «Про заставу», предметом застави можуть бути майно та майнові права. У зв'язку з цим виникає питання: чи є корпоративні права різновидом зазначених об'єктів.

Майном, згідно ст. 190 ЦК України, вважаються окрема річ, сукупність речей, а також майнові права та обов'язки. Майновий характер права полягає в тому, що його здійснення призводить до надходження у володіння, користування та розпорядження управленою стороною (кредитора у зобов'язальних правовідносинах) певного майна.

Відносно визначення змісту корпоративних прав у чинному законодавстві немає єдиної точки зору. Так, згідно ст. 167 ГК України, корпоративними правами є права особи, частка якої визначається у статутному фондї (майні) господарської організації, що включають правомочності на участь цієї особи в управлінні господарською організацією, отримання певної частки прибутку (дивідендів) даної організації та активів у разі ліквідації останньої відповідно до закону, а також інші правомочності, передбачені законом та статутними документами. Таке ж саме визначення надає і Податковий кодекс України у ст. 14.

Стаття 2 Закону України «Про акціонерні товариства» також надає визначення корпоративних прав, де сказано, що корпоративними правами є сукупність майнових і немайнових прав акціонера – власника акцій товариства, які випливають з права власності на акції, що включають право на участь в управлінні акціонерним товариством, отримання дивідендів та активів акціонерного товариства у разі його ліквідації відповідно до закону, а також інші права та правомочності, передбачені законом чи статутними документами.

Згідно пункту 1.1 Розділу 2 Роз'яснення Головного Управління Державної служби при Кабінеті Міністрів України «Про декларування доходів державних службовців», корпоративними правом визнається право власності на частку (пай) у статутному фондї юридичної особи, включаючи право на управління та отримання відповідної частки прибутку такої юридичної особи.

Отже, проаналізувавши норми чинного законодавства та судової практики з питань інституту застави приходимо до висновку, що на даному етапі розвитку української правової системи законодавством чітко не врегульовано питання належності корпоративних прав до предмету застави. Для того, щоб забезпечити максимальний захист інтересів учасників договору застави, необхідно внести відповідні зміни до законодавства України, а саме:

- ч. 1 ст. 576 ЦК України викласти в наступній редакції: «Предметом застави може бути будь-яке майно (зокрема річ, цінні папери, майнові права),

а також корпоративні права, що можуть бути відчужені застоводавцем і на яке може бути звернене стягнення»;

- статтю 590 ЦК України доповнити частиною 6, де визначити порядок звернення стягнення на корпоративні права;

- доповнити статтю 586 ЦК України частиною 5, де визначити порядок користування та розпорядження корпоративними правами застоводавцем;

- ст. 4 Закону України «Про заставу» викласти у наступній редакції: «Предметом застави можуть бути майно, майнові права, а також корпоративні права».

Вищезазначені зміни до законодавства дозволять: 1) забезпечити ефективний механізм захисту прав кредитора при невиконанні боржником своїх зобов'язань; 2) визначити корпоративні права як особливий предмет застави; 3) створити умови для формулювання правових норм, які регулюватимуть порядок прийняття корпоративних прав у заставу; 4) створити сам механізм звернення стягнення на корпоративні права, у випадках, передбачених законодавством.

ПРАВОВІ АСПЕКТИ РЕГУЛЮВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ ДЕРЖАВИ

Тарасенко Олена Сергіївна, студент навчально-наукового інституту права та психології Національної академії внутрішніх справ
Науковий керівник: кандидат юридичних наук, доцент кафедри господарсько-правових дисциплін навчально-наукового інституту права та психології Національної академії внутрішніх справ *Борцевич П.С.*

Інвестиційна політика має важливе значення для держави, що розвивається. Майбутнє України залежить від політичної та економічної спрямованості, яка безпосередньо походить від органів державної влади, а також органів місцевого самоврядування щодо питань розвитку регіонів.

Враховуючи актуальність вирішення правових питань в сфері інвестиційної політики, аспекти її були об'єктом дослідження багатьох вчених, зокрема: Гриценко Л.Л., Курило С.В., Сокурєнко П.І., Кришан О.Ф. та ін.

Інвестиційна політика - загальнодержавні принципи рішення та заходи, що визначають напрямки використання капітальних вкладень у сферах і галузях економіки з метою забезпечення ефективності та пропорційності її розвитку, усунення міжгалузових і внутрішньогалузових диспропорцій, досягнення оптимальних співвідношень між розвитком матеріального виробництва і невиробничої сфери [1].

Реалізація інвестиційної політики визначається правовими механізмами впливу держави на учасників інвестиційних відносин, зокрема наявності нормотворчого та інституційного механізмів. Нормотворчий механізм полягає у прийнятті нормативно-правових актів, спрямованих на регулювання інвестиційних відносин. В цьому зв'язку важливе значення має легальне визначення інвестиційної політики, що закріплено в статті 10 Господарського кодексу України. Відповідно до зазначеної статті, інвестиційна політика - це політика, що спрямована на створення суб'єктам господарювання необхідних умов для залучення і концентрації коштів на потреби розширеного відтворення основних засобів виробництва, переважно у галузях, розвиток яких визначено як пріоритети структурно-галузевої політики, а також забезпечення ефективного і відповідального використання цих коштів та здійснення контролю за ним.

Нормотворчий механізм також містить ряд законів та підзаконних актів органів державної влади та місцевого самоврядування, що визначають особливості реалізації інвестиційної політики України в різних економіко-правових формах інвестування. Зокрема, Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 29 вересня 2010 року № 1900-р схвалено Концепцію Державної цільової економічної програми розвитку інвестиційної діяльності на 2011-2015 роки. Метою такої програми є створення умов для активізації інвестиційної діяльності, спрямованої на модернізацію реального сектору економіки та забезпечення сталого економічного розвитку.

Інституційний механізм визначає коло органів державної влади та місцевого самоврядування, повноваженнями яких є забезпечення втілення визначених державою та місцевими громадами інвестиційних програм розвитку.